

1.

YAN ÖDEMELER ÜZERİNE

Kapıkulluğunu reddedenlerin teknik elemanları kapıkulu yapma uğraşlarının belgesi : YAN ÖDEMELER KARARNAMESİ.

Yabana teknoloji ve teknik hizmet ithalinin süreklilik belgesi : Yan ödemeler kararnamesi.

Tüm teknik elemanlar, siyasal iktidarların bugüne dek sürdürdükleri oyunları kırmak gerektiği ve sorunların çözülmesindeki tek yolun sendikalaşma, grev ve toplu sözleşme haklarını sağlama mücadelesi olduğunun bilincindedir.

Uygulamanın ne şekilde olacağı, bugünün ekonomik koşullarının da etkenliği ile ne şekil olacağı beklenen yan ödemeler kararnamesi 9 Ağustos 1974'de Resmî Gazetede yayınlandı. «Beklenen sözcüğünü kullanıyoruz. Çünkü 12 sayılı kararnamede (göstermelik) görüş isteyen hükümet yetkileri, yan ödemeler kararnamesi için buna bile gerek duymamışlardır. Çalışmalara katılma yönlü istemleri bile cevap vermemekle reddetmişlerdir.

Gerek 12 sayılı kararname ve gerekse yan ödemeler konusunda görüşlerimizi, sorunlarımızı genelde ve öznel olarak şu şekilde belirtmiştik :

Genelde :

- Eşit emeğe eşit ücret ilkesine uyulması,
- Teknik elemanlar arasında doğurulan ayrıcalıkların giderilmesi,
- Geçim indekslerine uyumlu olarak yan ödemelerin saptanması,

öznel :

- Çalışma koşullarına bağlı olarak so-yal güvenliğinin sağlanması
- Yeraltı çalışmalarındaki vergi uygulamasından doğan ayrıcalıkların kaldırılması,
- Çalışma sürelerinin dikkate alınarak ücretlerin saptanması,
- Prodüktivite pirimi uygulamasının sağlanması,
- Uygulamanın getirdiği ayrıcalıkların kaldırılması,
- Uygulamanın tüm yönleriyle saptanarak belirli kişilerin yetkisine bırakılmaması.

Bu istemlerin tümü gerçek ve doğru çözüm olan sendikal hakkın dışında, kısa vadeli çözüm olarak getirilmişti.

Oysa getirilen 12 sayılı kararname sendikal örgütlenmeyi engellemiş, yan ödemeler kararnamesi ekonomik sorunlarımıza kısa vadede çözüm getirmemekten öte hükümetin görüşündeki temel espiriyi yansıtmıştır.

Yan ödemelerin getirdikleri :

- Yan ödemelerin belirlenmesi müdür ve genel müdürlerin yetkilerine bırakılmıştır. Bu durum kişisel uygulamalara yol açmaktan öte iktidarların yapısına uygun uygulamalara kadar varacaktır. Dolayısıyla yan ödemeler kararnamesi iktidarların politik baskı aracı olacaktır.
- Ekonomik ve sosyal sorunların çözümlenmesi, çalışma koşullarına ilişkin görüşleri - ki, bunlar demokratik yapının kanıtıdır - denetleyici olarak kullanılabilir. Ekonomik bir baskı aracı olacaktır. Böylece bir dönem önce sosyal güvenlik sağlanması isteminde bulunan maden mühendislerinin işlerine son vermek yerine ekonomik baskı ile kendilerinin işi bırakmaları yöntemi gerçekleştirilmiş olacaktır.
- En üst düzeydeki uygulama sağlanmış olsa bile her geçen gün artan hayat pahalılığı karşısında asgari geçim şartlarını sağlamıyacaktır. Dolayısıyla kararnameden (nasıl olduğunu bilinmiyen) beklenen verimlilik de sağlanamıyacaktır.
- Ekonomi kve politik baskı aracı olarak kullanılacak olan kararname, kamu kuruluşlarından teknik elemanların ayrılmalarını sağlarken yabancı teknoloji ve teknik hizmete kapıların daha da açılmalarını beraberinde getirecektir.

Tüm olumsuzlukları içeren bu yan ödemeler kararnamesi özünde işveren durumdaki devletçe toplu sözleşme yapma olanağı olmayan teknik elemanlara karşı tek taraflı uygulamayı getirmekle anayasaysı aykırılığı yani anti - demokratik nitelik taşımaktadır.

En üst düzeydeki toplantılarda «teknik eleman yönünden yakın bir sürede ki yoğunlaşmanın bu sorunu çözeceği» görüşünün ortaya atılması yanında hükümet yetkilerinin «durumundan memnun olmayan teknik elemanın istifa edebileceği» görüşlerinin antidemokratik bir uygulama ile sonuçlanması doğal karşılanabilir. Ancak bu görüşün Türkiye'nin bu günkü sosyo - ekonomik yapısının ürünü olduğu, teknik elemanların bu güne dek yerlerinin sermayenin yanında olduğu yutturmacasının son bularak değer üreten sınıfın yanında yer almasının egemen sınıflarda doğan tedirginliğin ürünü olduğuna dikkat edersek doğal karşılayarak geçiştirmemiz suç olacaktır.

Gerçekte ülke ve halk yararına doğru yaratabilecek yapıya ve güce sahip teknik elemanların bütün ekonomik baskılara boyun eğerek kapıkulu olacaklarına veya kamu kuruluşlarını, ülkeyi terk edeceklerini bekleyenler yanılmaktadırlar.

Siyasal iktidarların bugüne dek sürdürdükleri oyunları kırmak ve sorunların çözümlenmesinde demokratik mücadelenin verilmesi bilincindeyiz.

TEK ÇIKAR YOL TOPLU SÖZLEŞME VE GREV HAKLARINI İÇEREN SENDİKAL ÖRGÜTLENMEDİR.

Saygılarımızla

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu

2.

KIBRIS ÜZERİNE

İ 9 temmuz 1974

KIBRISTAKİ ASKERİ MÜDAHALE TÜRKİYE AÇISINDAN ULUSAL BİR SORUNDUR. ELLİBİN MÜHENDİS VE MİMARIN KURULUŞU OLAN TMMOB'nin BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KAMU OYUNA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Kıbrıs'ta Rum kesiminde Yunan subaylarının öncülüğünde bir darbe ile iktidar zor yoluyla ele geçirilmiş bulunmaktadır. Bu girişimin bölgede Amerikan çıkarlarını temsil eden Yunanistandaki faşist cunta tarafından tezgâhlanmış olduğu apaçık ortadadır. Böylece adada uluslararası anlaşmalarla sağlanmış bulunan statüyü korumakla yükümlü devletlerden biri olan Yunanistan bağımsız bir devletin iç işlerine askerî bir müdahalede bulunmuş olmaktadır.

Ancak bu girişimi Yunan cuntasının kendi başına bir eylemi olarak görmek ve Kıbrıs adası içinde sınırlamak olanaksızdır. Bu girişim ABD'nin Ortadoğuda olduğu gibi, Ege'de de güçler dengesini lehine çevirmek üzere yıllardan beri uyguladığı genel stratejinin bir parçasıdır. Bu dengeyi sağlamak için de öncelikle bölgedeki ülkelerde kendine kesinlikle bağımlı, uysal Amerikancı yönetimleri örgütlemek ve bu amaçla faşist darbelere girişmek gerekmektedir.

Yunan faşist cuntası bu yolda yönetime el koymuş ve ülkede halkı susturarak Yunanistanı Amerikanın ortadoğu için kullanacağı askerî bir üs haline getirmiştir. Kıbrıs'ta da aynı amaç güdülmektedir. Kıbrıs'ta Yunanistanı uluslararası anlaşmaları apaçık çiğnemeye iten güç ABD emperyalizminin militarist gücüdür.

Bütün bunların bilincinde olarak Türkiye bir yandan uluslararası anlaşmalar uyarınca Kıbrıs'ta dış müdahale yoluyla zorla ortadan kaldırılan demokratik yönetimi yeniden kurma, diğer yandan ve en önemlisi Kıbrıs halkının Rum kesimindeki Faşist cunta yönetimine karşı ortak mücadelesini destekleme yolunda her türlü çabayı göstermelidir. Bozulan demokratik düzen sorunu yalnız Rum kesiminin değil Türk kesiminin de öz sorunudur. Bugün esas mücadele Kıbrıs halkının kendi haklarını savunma mücadelesidir.

Ülkemizde koalisyon hükümetinin kısıtçı ve haşhaş konularında izlediği dış politika ile anti-faşist iç politika Amerikayı bir ölçüde tedirgin etmektedir. İşine gelmeyen iktidarı yıpratmak üzere her aracı kullanmakta, bu arada da ülke içinde üslenmiş ekonomik güçlerini harekete geçirmiş bulunmaktadır. Atış Rafinerisinin askerî yakıt stoklarının azamiye çıkarılması gereken bu kritik dönemde revizyona girme bahanesiyle üretimi düşürmesi ülkemizi yakıt açısından zor duruma düşürmeyi amaçlamaktadır.

1967 yılında Kıbrıs olayları sırasında aynı hesaplar içinde olan yabancı petrol şirketleri benzer bir tavır takınmışlardır.

Bu nedenlerle yabancıların elinde bulunan stratejik önemde üretim birimlerinin devletleştirilmesi bugün artık kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir. Hükümet bu alanda emperyalist oyunları boşa çıkaracak bağımsız, kararlı bir politika izlemelidir.

Halkımız, Amerikan emperyalizminin Ege'de kıta sahanlığı tartışmasını yaratarak ve Kıbrıs müdahalesini arka planda destek ederek Yunanistanı bölgede kendi çıkarlarını sağlayacak emperyalist bir araç olarak kullanmakta olduğunu bilmelidir.

Amerika Akdeniz ve Karadeniz'de güçler dengesini lehine çevirebilmek için Yunanistan'daki kukla cunta aracılığıyla Ege Denizi denetleyerek, Türkiye'nin boğazlar yoluyla kullanabileceği jeopolitik etkenliği bertaraf etmeye çalışmaktadır.

Halkımız açısından acil görev bugün, ülkede ve bölgede emperyalizmin ülkelerin içişlerine müdahalesine karşı bağımsız bir dış politika istemek ve ülke içinde demokrasi cephesini güçlendirmektir. Günün sorunu ülkede ve bölgede barış ve demokrasinin sağlanması sorunudur.

Bugün koalisyon hükümetinin iç politikada kitlelerin demokrasi mücadelesine katkıda bulunması, kitlelerin örgütlenmesine karşı konan engelleri ortadan kaldırması, halkın özelemlerini dile getirecek bir dış politikanın izlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla Türkiye'nin içinde bulunduğu uluslararası askerî ekonomik, politik ilişkilerinin yeniden gözden geçirilmesi zorunlu olmaktadır.

Hükümet bütün bu gelişmeleri göz önünde bulundurarak ülke «e hale çdtartan yolunda gerekli her türlü girişimde bulunmalıdır.